

Ahvenanmaan

maakunnan hallitus

Asiakirjan nimi
Lausunto

Kirjeen nro
354 I1

Asian nro
ÅLR 2022/7330

Päiväys
27.9.2022

Viite

Eduskunnan suuren valiokunnan 13.9.2022 päivätty pyyntö

Suuri valiokunta, Suomen eduskunta
SuV@eduskunta.fi

Yhteyshenkilö

Gustav Blomberg

Asia

Lausunto koskien valtioneuvoston kirjelmää eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (uudelleenlaadittu)

Eduskunnan suuri valiokunta pyytää Ahvenanmaan maakunnan hallituksen lausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä (UKU 19/2022) eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (uudelleenlaadittu); COM(2021) 802 final ja COM(2022) 222 final. Lausunto on annettava viimeistään 27.9.2022.

Tausta

Euroopan komissio antoi 15.12.2021 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleenlaadituksi direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (COM(2021) 802 final). Uudelleenlaaditulla direktiivillä kumotaan voimassa oleva direktiivi 2010/31/EU. Ehdotus täydentää komission 14.7.2021 antamaa 55-valmiuspakettia.

Maakunnan hallitus on kaksi kertaa aiemmin antanut eduskunnan suurelle valiokunnalle lausunnon yllä mainitusta ehdotuksesta uudelleenlaadituksi direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta, 4.3.2022 lausunnon I122E13 ja 28.4.2022 lausunnon I122E24.

Komissio esitti direktiiviehdotuksensa energiatyöryhmän kokouksessa 25.1.2022. Sen jälkeen ehdotusta on käsitelty useissa energiatyöryhmän kokouksissa. Jäsenvaltioiden kommenttien perusteella puheenjohtajamaa Ranska teki 3.5.2022 ehdotuksen, jota on myös käsitelty energiatyöryhmässä. Puheenjohtajisto antoi energianeuvostossa 27.6.2022 tilanneraportin ehdotuksen käsittelyn etenemisestä.

Euroopan komissio julkisti 18.5.2022 tiedonannon niin sanotusta REPowerEU-suunnitelmasta (COM(2022) 230 final), jonka tarkoitus on, että EU pääsisi mahdollisimman pian eroon riippuvuudestaan Venäjältä tuoduista fossiilisista polttoaineista. Myös puhtaaseen energiaan siirtymistä on tarkoitus nopeuttaa. Suunnitelman yhteydessä komissio teki ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston

direktiiviksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun direktiivin (EU) 2018/2001, rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2010/31/EU ja energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (COM(2022) 222 final), jäljempänä myös REPowerEU-ehdotus. Komissio liittää aiempaan ehdotukseensa rakennusten energiatehokkuutta koskevaksi direktiiviksi (COM(2021) 802 final) uuden aurinkoenergian käytön edistämistä koskevan ehdotuksen. Puheenjohtajisto ei ole kertonut, miten rakennusten energiatehokkuutta koskevan direktiivin REPowerEU-ehdotus aiotaan käsitellä.

Valtioneuvoston U-kirjelmällä UKU 19/2022 kerrotaan eduskunnalle, miten komission aiemman ehdotuksen (COM(2021) 802 final) käsittely etenee, ja lisäksi siinä kerrotaan valtioneuvoston kanta REPowerEU-ehdotukseen rakennusten energiatehokkuutta koskevan direktiivin muuttamisen osalta. Tästä U-kirjelmästä eduskunnan suuri valiokunta siis pyytää Ahvenanmaan maakunnan hallituksen lausuntoa.

Toimivallan jakautuminen

Ahvenanmaan itsehallitolain (1144/1991) 18 §:n mukaan maakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat rakennus- ja kaavoitustointa ja asuntotuotantoa (7 kohta), luonnon- ja ympäristönsuojelua (10 kohta) sekä elinkeinotoimintaa (22 kohta).

Sen takia ehdotuksen katsotaan kuuluvan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Lausunto

Komission joulukuussa 2021 antaman direktiiviehdotuksen pääasiallinen sisältö selostetaan maakunnan hallituksen lausunnoissa I122E13 (päiväty 4.3.2022) ja I122E24 (päiväty 28.4.2022).

Alla selostetaan REPowerEU-ehdotuksen mukaiset muutokset rakennusten energiatehokkuutta koskevaan direktiiviin.

Direktiiviehdotuksen mukaan rakennusten energiatehokkuutta koskevaan direktiiviin lisättäisiin uusi 9 a artikla. Uudella artiklalla varmistettaisiin, että uudet rakennukset soveltuvat aurinkoenergian käyttöön, ja että niihin voidaan asentaa aurinkoenergalaitteistoja. Ehdotuksen mukaan kaikki uudet rakennukset olisi suunniteltava optimoimaan aurinkoenergian tuotantopotentiaali alueen aurinkosäteilyn perusteella. Tämä mahdollistaisi aurinkoenergiateknologian kustannustehokkaan asentamisen. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava sopivien aurinkosähköjärjestelmien käyttöönotto kaikissa uusissa julkisissa ja kaupallisissa rakennuksissa vuoden 2026 loppuun mennessä ja uusissa julkisissa ja kaupallisissa rakennuksissa, joiden pinta-ala on yli 250 neliometriä, vuoden 2027 loppuun mennessä sekä kaikissa uusissa asuinrakennuksissa vuoden 2029 loppuun mennessä. Jäsenvaltioiden olisi ehdotuksen mukaan määriteltävä ja asetettava julkisesti saataville kansallisella tasolla perusteet näiden velvoitteiden käytännön täytäntöönpanolle ja tietäntyyppisille rakennuksille myönnettäville mahdollisille vapautuksille aurinkoenergiajärjestelmien arvioidun teknisen ja taloudellisen potentiaalin

ja tämän veloitteen piiriin kuuluvien rakennusten ominaisuuksien mukaisesti.

Maakunnan hallitus puoltaa valtioneuvoston ehdotuksia Suomen kannoiksi.

Maakunnan hallitus kiinnittää huomiota erityisesti siihen, että sen mielestä uusia julkisia ja kaupallisia rakennuksia koskeva määräaika, eli vuoden 2026 loppuun mennessä, on liian tiukka. Maakunnan hallitus katsoo, että erityisesti uusia asuinrakennuksia koskevissa säännöksissä tulee ottaa huomioon Ahvenanmaan kansalliset olosuhteet ja ilmasto-olosuhteet, ja että niiden tulee soveltua kansalliseen energiajärjestelmään.

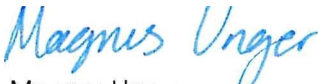
Lisäksi maakunnan hallitus korostaa erityisesti sen tärkeyttä, että direktiivissä ei olisi aurinkoenergialaitteistoja ja niiden asentamista koskevia yksityiskohtaisia säännöksiä.

Maakunnan hallitus katsoo valtioneuvoston tapaan, että pakollinen velvollisuus asentaa aurinkoenergialaitteistoja olemassa oleviin julkisiin ja kaupallisiin rakennuksiin ei ole asianmukainen varsinkaan komission ehdottamassa aikataulussa. Maakunnan hallituksen mielestä on perusteltua sen sijaan asentaa aurinkoenergialaitteistoja laajojen remonttien yhteydessä, jos se on teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa.

Ministeri

Christian Wikström

Osastolakimies

Magnus Unger

